

AUSTRÁLIE

VY_32_INOVACE_IVANCOVA.REGGEO.02

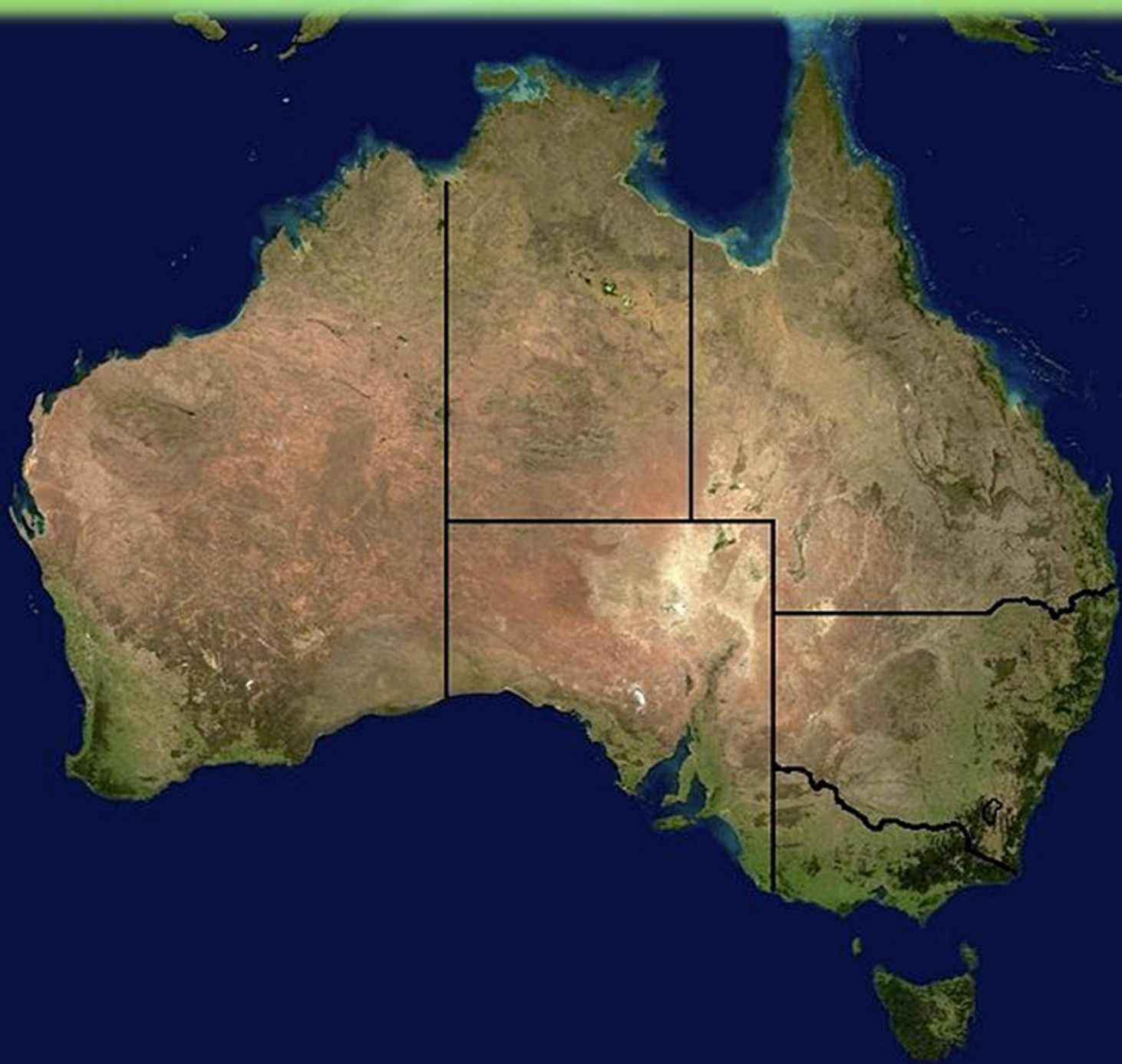
Základní údaje

- Austrálie a Oceánie tvoří samostatný světadíl
- Nejmenší světadíl světa, nejméně zalidněný
- 22,6 mil. obyvatel (2011)
- Rozloha: 7,75 mil. km²
- Hlavní město: Camberra
- Zalidnění: 2,8 ob./km²
- Konstituční monarchie (člen Commonwealthu)

Přírodní poměry

- Tichý a Indický oceán
- Málo členité pobřeží, SV – největší korálový útes světa (2000km), **Velký bariérový útes**
- Povrch je plochý, průměrná nadm.výška je 300m, člení se na 3 základní oblasti – **Západoaustralská tabule, Středoaustralská pánev a Východoaustralské pohoří**

Povrch

■ Západoaustralská tabule

- Zarovnaný reliéf, rozsáhlé pouště (Velká písečná poušť, Gibsonova a Velká Viktoriina poušť, pohoří MacDonnellovo a Musgraveovo)

■ Středoaustralská pánev

- Od S po J pobřeží, pás rovin

■ Východoaustralské pohoří

- Neboli Velké předělové pohoří, lemuje východní pobřeží, pokračuje na ostrov Tasmánie, Australské Alpy (Mt.Kosciusko)

- **Moře:** Timorské, Arafurské, Korálové, Tasmanovo
- **Zálivy:** Carpentarský, Velký australský, Spencerův
- Žraločí zátoka
- **Průliv:** Torresův, Bassův
- **Ostrov:** Tasmanie, Kingův, Klokaní, Melvillův, Bathurstův
- **Poloostrovy:** Arnhemská země, Yorský

Velký bariérový útes

Podnebí

- S + SV – tropické klima
- Vnitrozemí – aridní klima
- Zbylé území – subtropické podnebí

- Nerovnoměrné rozložení srážek – na S monzuny, V+JV pasáty

Australia

Hydrologická charakt. Austrálie

- Vnitrozemí má málo srážek = sucho, koryta řek jsou většinu roku vyschlá, tzv. **creeky**
- Velká artézská pánev: největší zásobárna sladké vody na světě
- **Billabong**: mrtvá ramena řek
- **Řeky**: Murray, Darling, Flinders, Fortescue, Ashburton, Gascoyne
- **Jezera**: Mackayovo, Eyreovo, Gairdnerovo

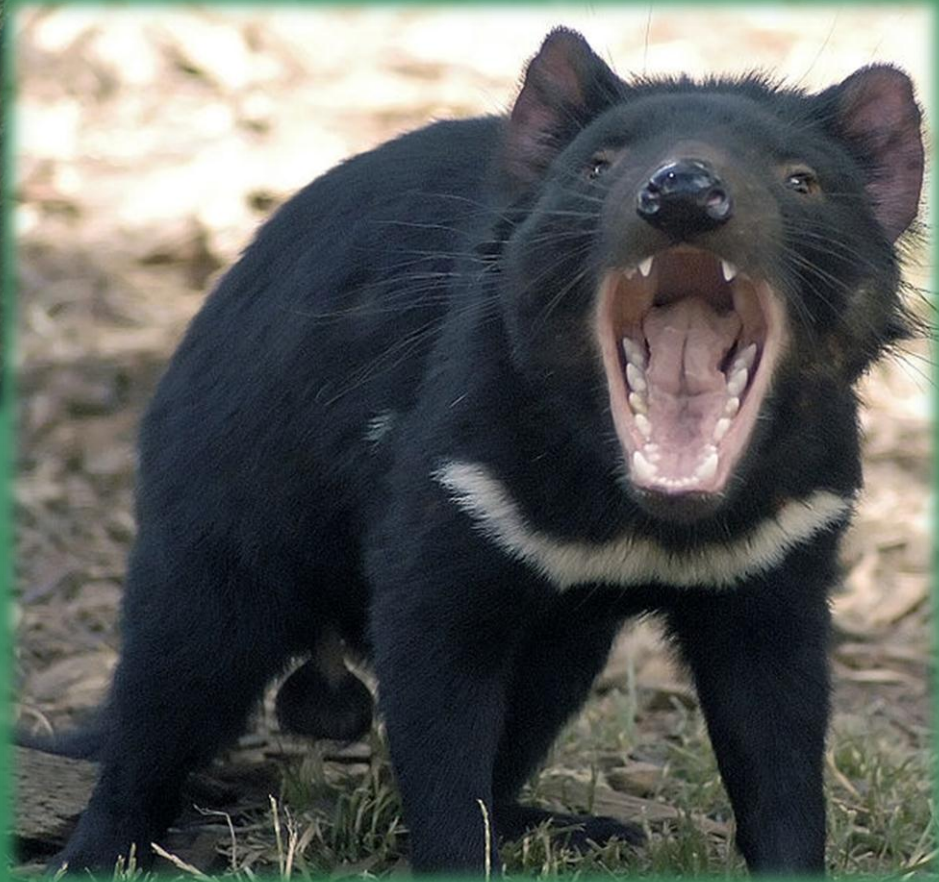
Uluru / Ayers Rock

- Nejobjemnější monolit světa
- Pískovec
- střed australského kontinentu na domorodém území v Severním teritoriu a Národním parku Uluru – Kata Tjuta
- Náboženský význam pro zdejší domorodce (lid Anangů)

Fauna a flora

- Díky izolaci kontinentů je zde množství **endemitů**
- Tropické lesy, blahovičnickové lesy (95% lesů), travnaté stepi a savany, pouště a polopouště
- Nedostatek vyšších savců, jediná šelma = **pes dingo, tasmánský čert**
- **Vačnatci**: klokan, medvídek koala
- Ptakopysk, ježura, emu hnědý, krokodýl...
- Množství živočichů přivezli evropští přistěhovalci, největším problémem jsou divocí králíci, nemají přirozeného nepřítele
- 120 národních parků a rezervací

Historie Austrálie

- Jméno podle latinského označení „**terra australis**“ = **jižní země**
- Objevena roku **1606** nizozemskými mořeplavci (W. Janszooonea), během 17. století zmapovali S a Z Austrálie (neosidlovali)
- **1770: James Cook** (brit) – východní pobřeží – Botany Bay, založená kolonie **Nový Jižní Wales** (trestanecké kolonie)
- **A. Tasman, G. Bass, Ch. Sturt, T. Livingstone, E. Eyre....**

James COOK

*„Tato krajina připomíná hřbet
vzáblé krávy..., jejíž kosti
vystupují z vyhublých boků více,
než je vhodné“*

<http://magazin.ceskenoviny.cz/cestovani/cestopisy/australis/zpravy/objeveni-australie/15908>, 16. 2. 2002

Kolonie pro vyhnance

- Nový jižní Wales
- První flotila přivezla na novou pevninu 568 mužů a 191 žen odsouzených v Anglii za nejrůznější delikty. Každému z trestanců však kynula naděje, že po omilostnění bude mít možnost i dostatek prostoru usadit se v nové zemi jako svobodný osadník.

Australský svaz (1901)

- Federace skládající se ze 6ti států a 2 vnitřních teritorií a několika ostrovních teritorií
- Konstituční monarchie, nezávislý člen britského **Commonweathu**
- Hlavou je britská královna **Alžběta II.**, zastupována **generálním guvernérem**
- Nový jižní Wales, Queensland, Jižní Austrálie, Tasmánie, Viktorie, Západní Austrálie, Severní teritorium, Teritorium hl.města

Indický oceán

Jižní oceán

Arafurské moře Torresův průliv

Timorské moře

Korálové moře
Velký barierový útes

Severní teritorium

Queensland

Západní Austrálie

Jižní Austrálie

Nový Jižní Wales

Viktorie

Tasmánie

Tasmanovo moře

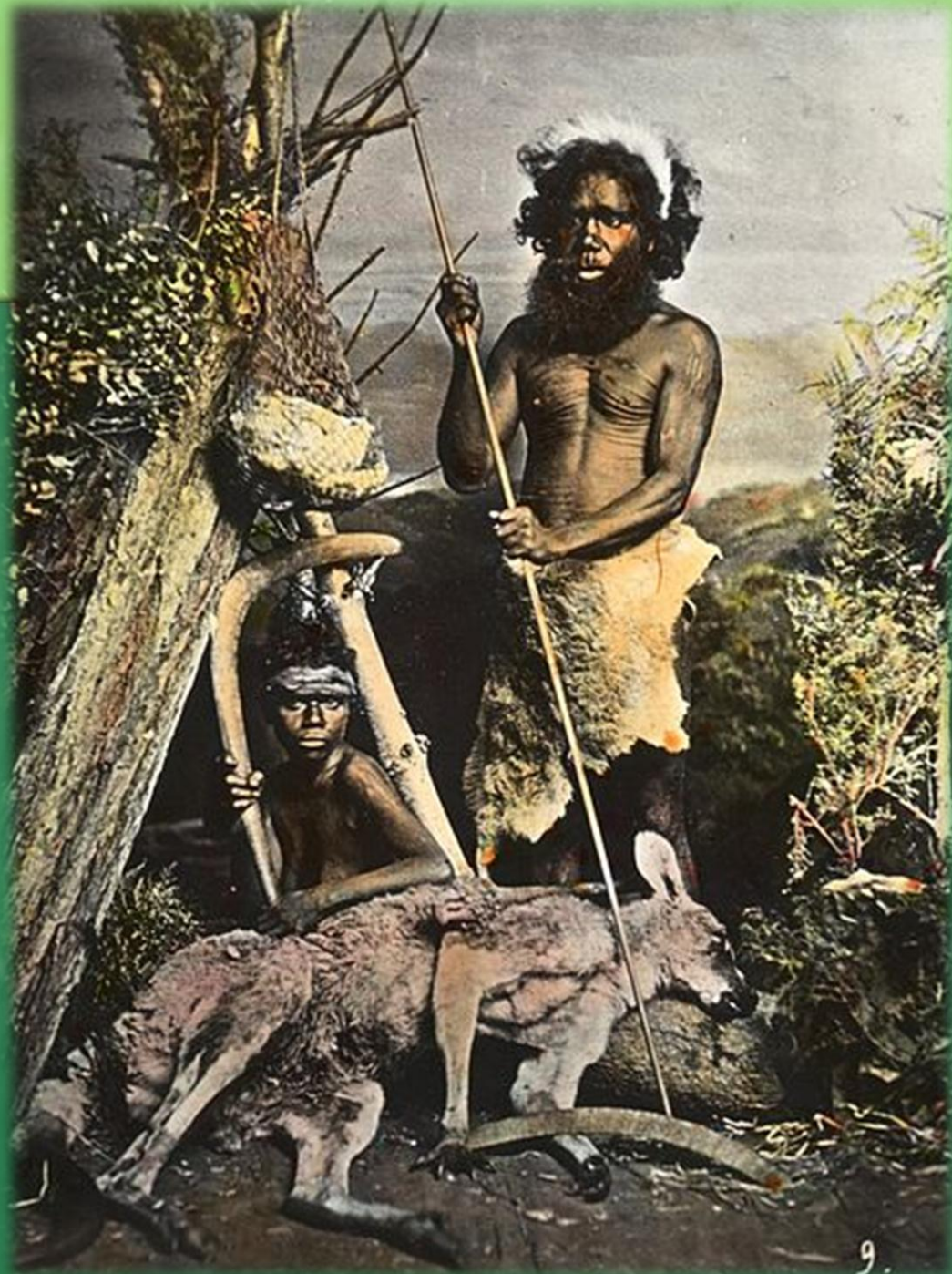
Určení hlavního města

- hlavními kandidáty se staly Sydney a Melbourne
- Po tahanicích byla zvolena varianta nové metropole **Canberry**
- Jméno pochází z domorodého slova "Kanbarra", což v překladu znamená "místo setkávání"

Obyvatelstvo

- 22,6 mil. obyvatel (2011)
- **Nerovnoměrné rozmístění** – 90% obyvatel žije na 20% povrchu Austrálie
- Urbanizace 88% (obyvatelé žijí ve velkých městech), **Sydney, Melbourne, Brisbane, Perth, Adelaide**
- 120 jazyků, úřední jazyk je angličtina
- Přesídlenecká země = 94% obyvatel tvoří běloši evropského původu, 5% Asiaté, 200tis. Původních obyvatel – **Austrálci (Aboriginals)**, 50tis.

- Náboženství: křesťanství
- Vysoká střední délka života (6. nejvyšší na světě), M-75let, Ž-80let
- Velmi nízká kojenecká úmrtnost
- Téměř 100% gramotnost

Hospodářství

- Vyspělý průmyslově-zemědělský stát s bohatou surovinovou základnou (zem.-5%, prům.-24%, služby-71%)
- železná ruda, **bauxit** (1. na světě), černé a hnědé uhlí, stříbro, drahokamy, fosfáty, azbest, stříbro (Broken Hill), zlato (Kalgoorlie), uran, ropa + zemní plyn (Bassův průliv)
- **Výroba hliníku** (5. na světě)

- extenzivní živočišná výroba, 1. na světě ve vývozu **ovčí vlny**, hlavní plodinou pro pěstování je pšenice, dále ječmen, oves, brambory, luštěniny, bavlník...ovoce, hroznové víno

Doprava

- Doprava: 35500km železnic, 810300km silnic, vysoký stupeň automobilizace, **nejstarší letecká společnost světa (Qantas)**, důležitá námořní doprava (Newcastle, Sydney, Melbourne)

Použité zdroje

- SSOLBERGJ. *wikipedia.cz* [online]. [cit. 9.10.2012]. Dostupný na WWW: [http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Australia %28orthographic projection%29.svg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Australia_%28orthographic_projection%29.svg)
- PATCHE99Z. *wikipedia.cz* [online]. [cit. 9.10.2012]. Dostupný na WWW: [<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:James_Cook_statue_closeup_574.JPG](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:James_Cook_statue_closeup_574.JPG)
- DICEMAN. *wikipedia.cz* [online]. [cit. 9.10.2012]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Australia_satellite_states.jpg
- ASCÁNDER. *wikipedia.cz* [online]. [cit. 9.10.2012]. Dostupný na WWW: <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Central-plains.jpg>
- SCHOCH, Thomas. *wikipedia.cz* [online]. [cit. 9.10.2012]. Dostupný na WWW: [http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Coober Pedy Mines Australia.jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Coober_Pedy_Mines_Australia.jpg)
- NICKJ. *wikipedia.cz* [online]. [cit. 9.10.2012]. Dostupný na WWW: [http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Part of Great Barrier Reef from Helicopter.JPG](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Part_of_Great_Barrier_Reef_from_Helicopter.JPG)
- MARTYMAN. *wikipedia.cz* [online]. [cit. 9.10.2012]. Dostupný na WWW: [http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Australia-climate-map MJC01.png](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Australia-climate-map_MJC01.png)
- IGNIWALAM. *wikipedia.cz* [online]. [cit. 9.10.2012]. Dostupný na WWW: [http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Lake Eyre.JPG](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Lake_Eyre.JPG)
- KOBOLD, Kaptain. *wikipedia.cz* [online]. [cit. 9.10.2012]. Dostupný na WWW: [http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Termite mounds NT.JPG](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Termite_mounds_NT.JPG)

- COREY, Leopold. *wikipedia.cz* [online]. [cit. 9.10.2012]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Uluru,_helicopter_view,_cropped.jpg
- DILIFF. *wikipedia.cz* [online]. [cit. 9.10.2012]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Koala_climbing_tree.jpg
- MCLEAN, Wayne. *wikipedia.cz* [online]. [cit. 9.10.2012]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Tasdevil_large.jpg
- SONNY CZ. *wikipedia.cz* [online]. [cit. 9.10.2012]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Australie_politicka_mapa.png
- PETAHOLMES. *wikipedia.cz* [online]. [cit. 9.10.2012]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Canberra_parliamentary_axis.JPG
- OSU SPECIAL COLLECTIONS & ARCHIVES. *wikipedia.cz* [online]. [cit. 9.10.2012]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Native_Australian.jpg?uselang=cs
- FIR0002. *wikipedia.cz* [online]. [cit. 9.10.2012]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Sheep_looking.jpg
- FIEGGEN, Ian. *wikipedia.cz* [online]. [cit. 18.10.2012]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Soubor:Flag_of_Australia.svg&page=1